

EÖTVÖS LÓRÁND TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

**Bozó Gergő pályázata az ELTE ÁJK Hallgatói
Önkormányzat szociális ügyekért felelős alelnöki
tisztségére**

2019

I. Korábbi tapasztalat

A nevem Bozó Gergő, az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán 2015 őszén kezdtem meg tanulmányaimat, jelenleg negyedéves joghallgató vagyok. Bár a 2016 tavaszán elindult Új HÖK Mozgalomnak tényleges tagja nem voltam, viszont a mozgalom többi tagjával egyetértettem abban, hogy a HÖK-ön belül felmerülő számtalan problémára csak és kizárólag egy teljes, tényleges átalakítás adhat adekvát választ.

Ennek gyakorlati megvalósításában ugyanakkor már aktívan segédkeztem: Czabán Samu elnöksége alatt tagja lettem az ELTE ÁJK HÖK Szociális és Gazdasági Bizottságának, illetve annak jogutódjának, a Szociális Bizottságnak. Keserű Áron alelnöksége alatt részt vállaltam abban a feladatban is, amely a Gazdasági és Szociális Bizottság kettéválását eredményezte. Ebben az időben, majd Galambosi Diána alelnöksége alatt a fő feladatom a rendszeres, valamint a rendkívüli szociális ösztöndíjak értékelésében és elbírálásában való közreműködés volt, később döntéshozatallal kiegészülve. Ezzel összefüggésben számos alkalommal voltam karunk Hallgatói Önkormányzatának meghatalmazott képviselője az EHÖK Szociális- és Ösztöndíjbizottságának ülésein, így betekintést nyerhettem a pályázatok egyetemi szintű elbírásának folyamatába, a szempontrendszerek kialakításába. A tevékenységem másik részét az ISZTK forrásból nyújtott, teljes egészében kari hatáskörbe utalt ösztöndíjakkal kapcsolatos feladatellátás tette ki. Biztosan állíthatom, hogy nem egyszerű vállalkozás volt ekkor a Bizottságnak úgy helytállni, hogy az EHÖK elvárásain túl, mind a hallgatók, mind pedig az új elnökség érdekeit, útmutatásait figyelembe véve gyakorlatilag teljesen új alapokra helyezzük a karunk juttatási rendszerét, nem beszélve a súlyos forráshiányról is.

Most már visszatekintve egyértelműen megválaszolhatom azt a kérdést, amely sokszor felmerült ebben az időben, de úgy vélem, hogy aktualitása cseppet sem homályosult el: vajon sikerült-e két esztendő alatt egy olyan Bizottságot és kari ösztöndíjrendszert felépíteni, amely egyaránt szolgálja a hallgatók, a kari szervezetek érdekeit, s egyszersmind kellően átgondolt és objektív elbírálást tesz lehetővé. A válaszom sajnos: nem. Nem megfelelően és lekicsinyítve elődeink munkásságát, úgy vélem, hogy tennivalónk még

bőven akad. Ez adott esetben finomhangolást, vagy akár drasztikusabb lépéseket is igényelhet, melyet a későbbiekben kívánok kifejteni.

Korábbi tapasztalataim összegzésének lezárásaképp említem meg, 2018 novemberétől én töltöm be az ELTE ÁJK HÖK szociális ügyekért felelős alelnöki pozícióját. Új Bizottsággal együttműködve folyamatosan törekszünk a jelen pályázatomban meghatározott célkitűzések elérésére.

II. Motiváció

Személyiségemből fakadóan a közélet mindig is nagymértékben foglalkoztatott. Már korábban, a gimnáziumi évek alatt is tagja voltam a helyi diákönkormányzatnak, ahol többek között elősegítettem a diákok érdekképviselését, valamint rendezvények megszervezésében, ill. lebonyolításában is aktívan közreműködtem. Amikor az egyetemen sikerült felvételt nyernem az akkori Szociális és Gazdasági Bizottságba, hamar rádöbbsentem, hogy leginkább itt kamatoztathatom a személyes kompetenciáimat. A hallgatók széles körével ismerkedhettem meg a pályázók személyében, és számos esetben lehetőségem volt hátrányos helyzetű hallgatóknak segíteni. Ez valamint a részükről érkező visszajelzések mindig megerősítettek abban, hogy itt a helyem és számítanak rám, értékes tagja lehetek a csapatnak.

Már kari tisztviselőként is foglalkoztatott a gondolat, hogy a megszerzett tudást, kapcsolatokat és a személyes kompetenciáimat a Bizottság élén is kamatoztathatnám. A gondolat idővel szándékká érett, így felkészülten és elszántan nyújthatom be pályázatomat jelen kiírásra.

Az ok, amiért a szociális ügyekért felelős alelnöki tisztséget kívánom megpályázni, egyszerű és világos. Azt látom, hogy a szociális és esélyegyenlőségi szegmens tekintetében a jelenlegihez képest magasabb minőségi szinten volna szükséges a kijelölt feladatköröket ellátni, s ennek keretében kiemelt figyelmet fordítani a hátrányos helyzetű hallgatók támogatására, az egyenlő elbírálás és bánásmód előremozdítására, annak gyakorlati megvalósítására. Remek ötletnek tartottam az esélyegyenlőségi referens pozíció létrehozását, ám ezzel a kitűzött céloknak még korán sem tettünk eleget. Az ösztöndíjakat

illetően pedig átfogó, mindenre kiterjedő ellenőrzésre van szükség, hogy kiknek és milyen jogcímen járnak akár szociális alapon, akár tanulmányi teljesítményen nyugvó hallgatói juttatások. Úgy vélem, a jelenleginél nagyobb figyelmet kellene szentelni a kedvezményezett kör visszacsatolására, amelyhez egy megfelelő csatorna vagy fórum létrehozása is megfontolandó lenne.

Ezek bővebb kifejtésére a következő pontban vállalkoztam.

III. Program

1. Általános célkitűzések

- Esélyegyenlőségi referenssel való teljes együttműködés, a munka kölcsönös segítése, a pozíció megerősítése, támogatása.
- A fogyatékkal élő hallgatók esetében a fogyatékoságukból adódó hátrányok tompítása, tanulmányaik folytatásának támogatása, kifejezett tájékoztatásuk számukra hozzáférhető és érthető módon, pályázatuk leadásának aktív segítése.
- Az esélyegyenlőség lehető legteljesebb körben való megteremtése, ennek keretében:
 - együttműködés más bizottságokkal, és az egyetem vezetésével;
 - a Szociális Bizottság képviselete az egyetemi és a karhoz köthető rendezvényeken.
- Az oktatók passzív, elfogadó magatartásán túlmenően egy aktív, együttműködő szemlélet formálása.
- Folyamatos kapcsolattartás lehetőségének megteremtése.
- Névtelen panasztétel lehetősége, a kari ombudsmani tisztség átgondolása.
- Az átláthatóság növelése érdekében a pályázatok nyilvánossá tétele jogszerű keretek között, anonimizált formában.
- Részletes szempontrendszer kidolgozása a szociális ösztöndíj kritériumainak figyelembevételével, átdolgozásával, átültetésével

- Az egyszemélyi döntéshozatal minimumra szorítása, a kölcsönös ellenőrizhetőség és az elszámoltathatóság kereteinek megteremtése

2. Rendszeres és rendkívüli szociális ösztöndíj

A rendszeres, illetve a rendkívüli szociális ösztöndíjigénylésre beérkezett pályázatok elbírálása megosztottan történik az egyetemi és a kari HÖK között. Ezek szempontrendszerének alakítására Bizottságunk csak közvetve bír ráhatással. Ez nem jelenti azt, hogy a bírálás és a pályázói körrel való kapcsolattartáson ne lehetne mit fejleszteni. Sajnos tapasztalatból mondhatom, hogy jelenleg sem ellenőrzik kellő módon a bírálók alkalmasságát. Kari szinten ez felesleges hiánypótláshoz, rosszul megjelölt hibákhoz, határidőkből való kicsúszáshoz vezetett eddig. Ez egyrészt a hallgatók oldalán jelentkező hátrány, másrészt folyamatos presszió az EHÖK részéről. Tény, előfordulhatnak olyan esetek, melyekben tehetetlenek vagyunk (pl. Neptun probléma, eredendően feszes, nem kellően átgondolt határidők), de ezeket sok esetben helyes bírálási folyamattal és arra alkalmas bírálói körrel tompítani tudjuk, ha teljesen kiküszöbölni nem is.

3. Kari ösztöndíjrendszer

A Kari ösztöndíjrendszer az elmúlt két évben óriási átalakuláson ment keresztül. Voltak olyan kiírások, amelyeket megszüntettek, esetleg más formában és név alatt, de továbbéltek, de születtek újak is. Általános tendenciaként leírható, hogy az elnökség javaslatára megerősödött a szervezeti és a kulturális szegmens, amely magyarázható egyfelől a valós igényekkel, másfelől pedig a döntéshozói akarattal. Ma már mondhatjuk, hogy az ösztöndíjak palettája véglegesülni látszódik, abba azonban még komoly energiát kell fektetni, hogy az egyes kiírások mind a pályázók számára, mind pedig a bírálói oldalon egyértelműek legyenek. Ez nem csak a pályázás menetét konkretizálná, hanem az esetlegesen felmerülő hiányosságok orvoslásában támpontul szolgálhatna mindkét fél részére, így egyszerűsítve le és gyorsítva az ügymenetet.

A jelenleg pályázható kari ösztöndíj-lehetőségek felsorolását nem tartom szükségesnek jelen pályázatba beemelni, a fent olvasható általános elvek és javaslatok beemelését valamennyi ösztöndíj esetében szükségesnek tartom.

Külön egyedülként a kompenzációs ösztöndíjat emelném ki, melynek megítélése kényes kérdés, egyetértés sem a hallgatók, sem a HÖK részéről nincs. Maga az ötlet, hogy a költségtérítéses hallgatók is tanulmányi eredményük függvényében ösztöndíjra legyenek jogosultak, jogos elvárás a részükről. Ezen álláspontot a kari Hallgatói Önkormányzat is osztja. Sajnos évről évre azzal kell azonban szembesülnünk, hogy az a forrás, amivel gazdálkodhatunk rettentően szűkös egy ekkora létszámú kar esetében.

Ha ragaszkodunk a kompenzációs ösztöndíj megtartásához, akkor két reális esetet vázolhatunk fel. Az egyik alapján szélesebb körnek, de alacsony összeget juttathatunk, amely az átlagosan 300.000 Ft/félév költségtérítéshez mérten – valljuk be – aprópénz. A másik út pedig az lehetne, ha csak a magas tanulmányi átlagot elérő, jellemzően szűk kör lenne jogosult. Így valamivel magasabb összeget folyósíthatnánk, de ez még így is elenyésző volna. (Egy államilag finanszírozott formában tanuló hallgató jelen esetben példának vett 4,00 ösztöndíjával mellett, félévtől változóan, kb. 10.000 Ft-ot kap.)

A fenti adatok tükrében arra a vitára bocsátandó javaslattal állnék elő, hogy a kompenzációs ösztöndíj egy meghatározott, relatíve magas tanulmányi átlag felett, kiterjedt szociális körülményeket vizsgáló szempontrendszerrel értékelve lehessen nyújtandó. Tisztában vagyok azzal, hogy erre irányuló javaslat eddig is létezett, de ennek kellő kimunkálása a jövő feladata. Álláspontom szerint a rendelkezésre álló alacsony összegkeret miatt csak így lenne hosszútávon fenntartható egy, a költségtérítéses hallgatók számára nyújtott kompenzáció.

IV. Lezárás

Lezárásként fontosnak tartom megemlíteni, hogy jelen pályázat összeállításánál a kiírásban szereplő kötelező elemek beemlése mellett a tervem egy olyan átfogó javaslat benyújtása volt, mely inkább elveket és célokat fogalmaz meg, valamint az alelnöki tisztségre való alkalmasságomat hivatott bizonyítani. Ezen elképzeléssel – ahelyett, hogy túlzottan elvesztem volna a részletekben – egy olyan pályázatot szerettem volna megalkotni, amely bármely keretek között értelmezhető, és reményeim szerint időtálló; ám aktuális problémakört dolgoz fel és nyújt arra adekvát megoldási javaslatokat.

Szerencsésnek érzem magam, hogy 2018 novemberétől én tölthetem be a szociális ügyekért felelős alelnöki pozíciót. Az elmúlt pár hónap akadályait az újonnan alakult Bizottsággal sikeresen vettük, és elkezdtük az alelnöki programomban kifejtett pontok tényleges megvalósítását is, melynek már kezdeti eredményei is láthatóak. De hátradőlni semmiképpen sincs okunk, hiszen számos feladat vár még ránk az elkövetkezendő időnkben.

Úgy vélem, hogy a HÖK érdekeit az szolgálná a leginkább, ha a Szociális- és Ösztöndíjbizottság működésében nem törne meg a kontinuitás, és a tavaly novemberben megkezdett munkámat a Bizottság irányításával tovább folytathatnám.

Ezen gondolatokkal ajánlom jelen pályázatomat az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Hallgató Önkormányzat Elnökének valamint a Küldöttgyűlés szíves figyelmébe, bízva annak kedvező elbírálásában.

Budapest, 2019. február 15.

Bozó Gergő